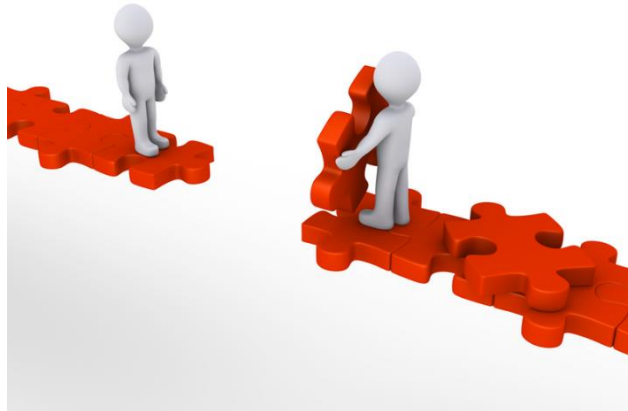

GRØFTENETVÆRK

Tilbud til grundejerforeninger der deler et grøfteforløb

Vær med til at gøre den forskel der gør forskellen

Ingen af os kan hvad vi kan sammen.

Indhold

Hvorfor deltage i et grøftenetværk.....	3
Hvad er et grøftenetværk så	4
Hvem er deltagerne	4
Hvad kræver det at deltage	5
Oprettelse og organisering af et grøftenetværk.....	5
a. Identifikation af deltagere	5
b. Samarbejdskodeks – det vi er.	6
c. Registrering af netværk og omgivelser.	6
e. Aftale om den konkrete forskel netværket vil medvirke til.	7
f. Opfølgning.....	8

Hvorfor deltage i et grøftenetværk

I grundejerforeningerne kan man have den holdning, at vedligeholdelse af grøfterne alene er bredejernes opgave og ansvar, således som vandløbsloven i dag jo også foreskriver; men der er flere ting der taler for at bistå bredejerne gennem dannelsen af grøftenetværk.

Ekspertudvalget til ændret vandløbsforvaltning har konkluderet, at vandløbsloven, som den ser ud i dag, er utilstrækkelig fordi:

1. Klimaet har ændret sig, derfor er der større behov for en vandløbsvedligeholdelse, der tager større højde for klimatilpasning og afvandringsbehov.
2. Der er ikke i dag en tilstrækkelig helhedsforvaltning af vandløb, således at problemer, der opstår et sted, giver skader et helt andet sted.

Udvalget foreslår derfor, at der skal være bedre opsyn med vandløbenes vandføringsevne, og at vedligeholdelsen skal ske ud fra en strækningsbaseret tilgang.

Det er derfor, at jeg på FSNR's repræsentantskabsmøde i juni i år foreslog, at der oprettes grøftenetværk, i særdeleshed netop fordi jeg har oplevet problemet i min grundejerforening. Se nedenstående billede:

På denne grund steg vandet i løbet af 6 timer til et niveau, der truede med at oversvømme huset. Vi prøvede derfor at finde ud af, hvor grøften var stoppet længere nedstrøms, men det var ikke muligt, da vi ikke havde de nødvendige kontakter.

Heldigvis kom en tekniker fra kommunen meget hurtigt. Han fandt den brønd foran en rørføring, som var skyld i problemet. Han var endvidere så venlig, at han rensede brønden, hvorefter vandet langsomt løb væk.

Var teknikeren kommet 3 til 4 timer senere, ville resultatet have været, at sommerhuset skulle have nyt gulv og isolering samt at den bredejer nedstrøms der havde brønden på sin grund var blevet erstatningspligtig. En dårlig situation for begge parter.

Det er den slags problemer, et grøftenetværk gerne skulle kunne bidrage til at afværge.

Hvad er et grøftenetværk så

Et grøftenetværk er et alliancebaseret partnerskab og samarbejde, hvor der er fokus på erfarings- og informationsudveksling. Parterne i netværket er forbundne virtuelt (e-mail og mobiltelefon), og de er fælles om den faglige og politiske dagsorden at medvirke til, at et bestemt grøfteforløb kan klare afvandingsopgaven.

Netværket består, så længe der er fælles interesse i fællesskabet. Interessen i at undgå oversvømmelsesproblemer på sommerhusgrundene er det fælles udgangspunkt.

Netværket giver et potentiale for at udvide den fælles viden og erfaring med grøfternes vedligeholdelse. Derfor er sikring af en kvalificeret dialog vigtig.

Man kan hente megen god viden fra anbefalingerne fra ekspertudvalget. De skriver fx følgende:

- Vores grøfter kan klassificeres som geometriske vandløb, type 3 med ringe fald. Vandløbets vigtigste tilstandsparameter er dets vandføringsevne.
- Rensning af grøftens bund bør ske, således at bunden af grøften er i samme højde som bunden af et evt. rør, der leder vand ind til grøften eller leder vand fra grøften.
- En grødeskæring bør ske i fuld vandløbsbredde.
- Vandstandshøjden må ikke variere væsentligt fx på forskellige sider af et rør.

Det er min oplevelse, at vores grøfter flere steder er et pænt stykke fra disse anbefalinger.

Hvem er deltagerne

I netværket deltager en person fra hver af de grundejerforeninger, der deler et grøfteforløb. Deltagerne er udvalgt af grundejerforeningens bestyrelse, gerne en af bredejerne. Deltagerne medvirker efter bedste evne til identifikation af forhold nedstrøms, der kan give problemer længere opstrøms.

Hvad kræver det at deltage

Der vil ikke kræve det store arbejde at deltage i et grøftenetværk. Der ligger lidt arbejde i forbindelse med opstarten af netværket. De deltagende grundejerforeninger skal identificeres, deltagerne skal udvælges, der skal afholdes et opstartsmøde, hvor man vedtager spilleregler og formål, og netværket skal registreres. Der vil nok i alt være tale om 2 dages arbejde for tovholderen, (den der tager initiativ til oprettelsen) samt en dags arbejde for de øvrige medlemmer i netværket.

Efterfølgende vil der kun være tale om kommunikation og vidensdeling.

Bredejere, der interesserer sig for deres grøft, vil være oplagt som medlemmer, da de i forvejen skal beskæftige sig med grøften, da det er dem, der kan få problemerne, og de har noget at vinde ved et velfungerende netværkssamarbejde.

Hvis netværket bliver velfungerende, kan man forestille sig, at en deltagende bredejer kan få mere ud af samarbejdet, end de ressourcer han putter i det.

Eksempler på spilleregler for deltagerne i grøftenetværket kunne fx være følgende:

- En stor grad af tilgængelighed for de øvrige netværksdeltagere.
- Tillid og hjælpsomhed.
- Bidrage til problemløsning.
- Deltage i fri udveksling af kommunikation og erfaringer.

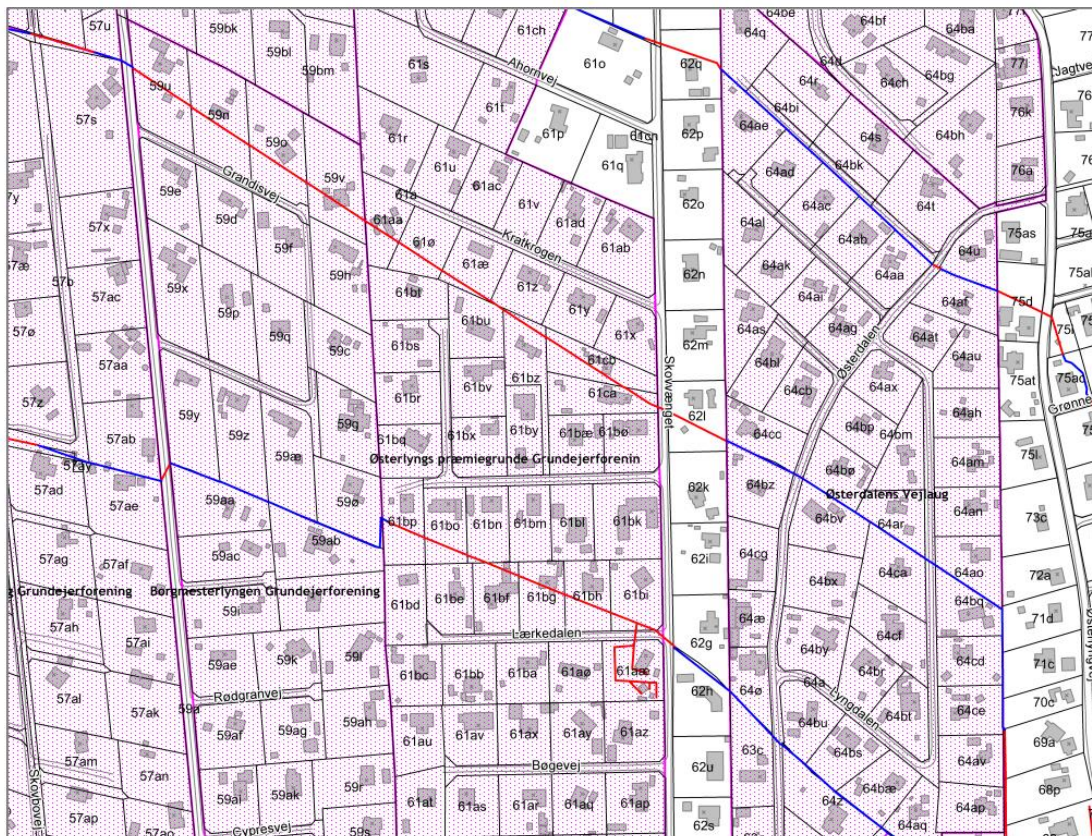
Oprettelse og organisering af et grøftenetværk

a. Identifikation af deltagere

Først udskrives et kort over grøften i sin fulde længde. Det kan gøres på følgende måde: Oplysningerne findes på kommunens hjemmeside: <http://netkort.odsherred.dk/spatialmap>

Her zoomer man ind på det ønskede område og klikker "Grundejerforeninger" til under menuen "Borger" i venstre side og klikker "Vandløb" og "Vandløb, dræn, rørlagte" til under "Natur, vand og landbrug".

Så vil man få kort over den aktuelle grøft, som fx kunne se ud som følger:

Dette trin i forløbet er kritisk. At starte processen kræver, at der er en person langs et grøtforløb, som sætter sig for at identificere grundejerforeningerne langs grøtforløbet, og som tager kontakt til grundejerformændene. Deres adresser kan findes ved at trykke på ”I-knappen”

b. Samarbejdskodeks – det vi er.

Når deltagerne er identificeret og har indvilget i at deltage, er det vigtigt at etablere et samarbejdskodeks dvs. fx at aftale følgende:

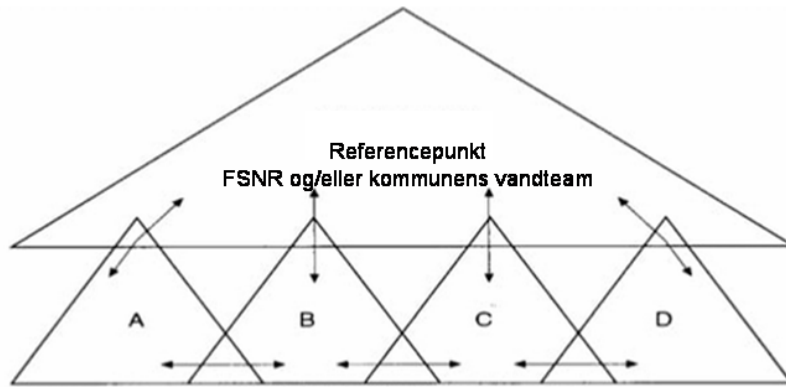
1. Hvilke formål der skal sættes op for det aktuelle netværk.
2. Hvilke gensidige pligter og rettigheder deltagerne har i netværket.
3. Hvordan forestiller partnerne sig at netværket udvikler sig over tid.
4. Der udnævnes en tovholder i hvert af netværkene. Tovholderens funktion er at agere som netværkets referencepunkt i kommunikation med omgivelserne

c. Registrering af netværk og omgivelser.

Når deltagerne i grøftenetværket kendes og et samarbejdskodeks er formuleret registreres netværket. Det kunne fx være på FSNR’s hjemmeside og/eller hos kommunens vandteam.

Registreringen omfatter netværkets navn, de indgående grundejerforeninger og deltagerne i netværket med mobilnummer og e-mail.

Samlingen af netværk vil udgøre en slags linking pin model inspireret af organisationsmodellen fra Rensis Likert. Se nedenstående figur:

A,B,C og D er forskellige grøftenetværk

De vandrette pile er linking pins, som fx kan være personer, der indgår i forskellige grøftenetværk, fx fordi der er flere grøfteforløb i samme grundejerforening.

De lodrette pile er kanaler til referencepunkterne fx bestående af en tovholder i grøftenetværket og forbindelsesleddet i FSNR eller i kommunens vandteam

e. Aftale om den konkrete forskel netværket vil medvirke til.

Oprettelsen af et grøftenetværk åbner for en række forskellige muligheder i de enkelte grundejerforeninger, som er tilknyttet netværket:

- Grundejerforeningen kan vælge at entrere med en professionel, som vedligeholder grøften, således som en række grundejerforeninger allerede har gjort. Det vil være billigere pr. grundejerforening, jo flere der er tilknyttet en ordning for et givent grøfteforløb.
- Hvis grundejerforeningen beslutter selv at stå for vedligeholdelsen, kan man fx afholde en grøftedag, hvor bredejerne langs et grøfteforløb samles og er fælles om at vedligeholde det aktuelle forløb.
- Grundejerforeningen kan vedtage at indkøbe værktøjer til brug ved vandløbsvedligeholdelsen fx: le, skærebånd, kantklipper, mejekurv etc. Værktøjer der kan udlånes til bredejerne på grøftedagen eller ved særlige behov.
- Deltagerne i netværket kan hjælpe hinanden med at opsøge den nyeste viden om og anbefalinger til grøftevedligeholdelse. Viden som kan kommunikeres langs netværket og til bredejerne.
- Etableringen af grøftenetværk kan forenkle kommunikationen og dialogen med kommunens vandteam
- Etc.

f. Opfølgning

For at fastholde motivationen for deltagelsen i netværket samt støtten herfor blandt grundejerforeningernes medlemmer, er det vigtigt, at netværket følger op på og viderekommunikere de handlinger, man har understøttet og den forskel, det har gjort. Fordelene skal vises på en sådan måde at man kan vurdere værdien af at støtte op om netværket. Tænk over følgende:

- Hvordan gøres budskaberne vedkommende?
- Hvordan kan vi aktivere målgruppen?
- Hvilke kanaler kan vi bruge?
- Hvilke aktiviteter kan vi samles om fx en grøftedag?
- Hvordan gør vi samarbejdsprocessen i netværket overskuelig?
- Hvordan gør vi vores deltagelse synlig?

Engagement er bundet op på konkrete ting, der skal ændres, konkrete spørgsmål der skal besvares, og konkrete mennesker der skal hjælpes. Jo mere synligt dette er, jo mere vil målgruppen involvere sig.